

Man vilde sikkert finde det uretfærdigt, om den, der ejede 1 Aktie, skulde have lige saa megen Stemmeret som den, der havde 50 eller flere. I Andelsselskaberne føler vi det derimod som et Gode at have almindelig Valgræt, og vi vil nødtigt undvære den. — Andelsselskaber og Aktieselskaber er altsaa saa vidt forskellige, at man let maa kunne skelne imellem dem. Jeg er aldeles ikke enig med det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Tvede) og det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) i deres Udtalelser. Jeg forstaaer aldeles ikke, hvorfor det absolut skal være nødvendigt at sammenkoble de 2 Lovforslag om Andelsselskaber og Aktieselskaber, da de er saa vidt forskellige. Fra Andelsselskabernes Side er der sikkert intet Ønske om at faa en Lovgivning i den Retning. Vi maa jo ogsaa være klare over, at hver Gang vi vedtager en Lov, koster den Penge til Administration, og en Lov paa dette Omraade kan ogsaa let komme til at staa som en Hindring for den frie Sammenslutning. Alle vil dog vist indrømme, at Andelsbevægelsen har været et stort Gode for vort Land. Andelsselskaberne er vokset op, fordi Livet har krævet dem, de er fremkommet som en Modvægt mod Ringe og Trustdannelse. Jeg kunde egentlig bedre tænke mig, at det kunde blive nødvendigt at vedtage en Lov, der forbød Udbytning af den sidstnævnte Art. Jeg kommer uvilkaarlig til at tænke paa det gamle Ord om, at de smaa Tyve hænger man, de store lader man gaa. Et Lovforslag om Andelsselskaberne foreligger imidlertid ikke i Dag. Jeg taler her kun paa mine egne Vegne, men jeg tror dog, at jeg ogsaa paa Andelsfolkets Vegne tør sige, at der absolut ikke er nogen Trang til en Andelslovgivning. Hvad angaar Udtalelserne fra det ærede 3die Medlem for 6te Kreds om, at to gode Andelsmænd som Severin Jørgensen og Sørensen-Saksager havde været med til at udarbejde et Forslag, maa jeg sige, at dette Udcast har ganske vist været forelagt paa adskillige Andelskongresser, men det har ikke faaet nogen blid Modtagelse der.

Det foreliggende Lovforslag kommer jo i Udvalg, og mulige Mangler kan der blive udjævnet. Der er ogsaa enkelte Bestemmelser, som jeg ikke er helt tilfreds med, f. Eks. i § 68. Jeg gaar dog ud fra som givet, at det ikke er Ministerens Mening, at de Andelsselskaber, der strækker sig ud over Medlemmernes Kreds, skal ind under Loven.

Formanden: Det 11te kongevalgte Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Bojsen: Efter at den sidste ærede Taler har talt, kunde jeg paa en vis Maade spare mig mine Udtalelser. Jeg kan nemlig fuldt ud tiltræde hans Udtalelser. Naar jeg dog har bedt om Ordet for en kort Bemærkning, er det, fordi det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) saa stærkt stod paa, at vi skulde ønske her i Landet at faa en Lov om Andelsselskaber. Jeg tror, at man ved Lovgivning ofte kan hjælpe en Ting frem, men man kan ogsaa ved Lovgivning forstyrre en Ting, og jeg tror ikke, at man skal indlade sig paa Lovgivning overfor et Forhold, hvor der ikke er Spor af Trang i den Retning. Vore Andelsselskaber er i en saa blomstrende Tilstand og har været en saadan Løftestang for hele vort økonomiske Liv, at man ikke nu bør gaa hen og lave en Lov, der forstyrrer deres Virksomhed. Og andet vil ikke blive Følgen. Jeg føler mig overbevist om, at en Lov kun vil virke som et Tryk paa vore Andelsselskaber. Dersom der forelaa noget om, at vore Andelsselskaber havde besveget Folk, og at der havde været en Uorden i deres Virksomhed, som havde været til Skade for andre Mennesker, saa kunde jeg have forstaaet, at man fra Lovgivningsmagts Side vilde have grebet ind, men da noget saadant ikke foreligger, vil Lovgivningsmagten efter min Mening handle allerfornuftigst ved ikke at lovgive paa dette Omraade. Ligesom den sidste ærede Taler (Kristensen) vil ogsaa jeg henviser til, at alle Andelsbevægelsens Organisationer har udtalt sig mod en Lovgivning paa dette Omraade. Med Aktieselskaberne er det noget ganske andet. Der foreligger adskillige Eksempler paa Svindel indenfor Aktieselskabernes Omraade, derfor maa der lovgives for dem. Jeg er rede til at arbejde paa en Lov om Aktieselskaber, men jeg siger: Lad dog vore Andelsselskaber være i Fred.

Hey: Jeg kan ganske tiltræde den Opfattelse, som det ærede kongevalgte Medlem (Bojsen) nu fremsatte, at man skal lovgive saa lidt som muligt, og jeg kan ogsaa gaa med til, at der ikke lovgives om Andelsselskaberne, jeg er aldeles ikke blind for disses store Betydning. Men jeg hører heller ikke til dem, der mener, at det er strengt nødvendigt at lovgive om